

Sygn. akt II C 347/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 września 2016 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Widzewa w Łodzi, II Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR A. Z.

Protokolant: staż. M. P.

po rozpoznaniu w dniu 30 sierpnia 2016 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa S. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w S.

o zapłatę kwoty 5.816,24 zł

1. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz S. B. kwotę 4.016,42 zł (cztery tysiące szesnaście złotych czterdzieści dwa grosze) z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

2. oddala powództwo w pozostałej części;

3. zasądza od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz S. B. kwotę 1.015,32 zł (jeden tysiąc piętnaście złotych trzydzieści dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu;

4. nakazuje zwrócić ze Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi:

a) na rzecz S. B. kwotę 543,31 zł (pięćset czterdzieści trzy złote trzydzieści jeden groszy) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego uiszczonej w dniu 19 lutego 2015 roku, zaksięgowanej pod pozycją 2411 150194;

b) na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 500 zł (pięćset złotych) tytułem nadpłaconej zaliczki na poczet wynagrodzenia biegłego uiszczonej w dniu 9 lutego 2015, zaksięgowanej pod pozycją 2411 150139;

5. nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądowi Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych:

a) od S. B. z roszczenia zasądzonego w pkt 1 wyroku kwotę 35,96 zł (trzydzieści pięć złotych dziewięćdziesiąt sześć groszy);

b) od (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 80,04 zł (osiemdziesiąt złotych cztery grosze).

Sygnatura akt II C 347/15

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 9 kwietnia 2014 roku, powód S. B. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 3.500 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2014 roku do dnia zapłaty. Wniósł również o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu pełnomocnik powoda wskazał, iż w dniu 10 sierpnia 2013 roku miała miejsce kolizja drogowa, w której uszkodzony został pojazd powoda marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Sprawca wypadku ubezpieczony był w pozwanym Towarzystwie w zakresie odpowiedzialności cywilnej. Powód, w okresie od 4 września 2013 roku do 4 października 2013 roku przez 29 dni wynajmował samochód zastępczy. Pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie z tytułu wynajęcia samochodu zastępczego za 13 dni w wysokości po 214 zł netto za każdy dzień uznając okres przestoju, jako 6 dni od daty zgłoszenia szkody do dnia oględzin oraz 7 dni na zagospodarowanie pozostałości. Powód uznaje stawkę wynajęcia samochodu za jeden dzień w kwocie 214 zł netto ustaloną przez pozwanego. Kwestionuje okres usprawiedliwionego wynajęcia samochodu zastępczego zwanego przez pozwanego „przestojem”. Pozwany przyjął datę oględzin pojazdu w dniu 9 września 2013 roku, jako dzień podjęcia decyzji, co do sposobu zakończenia likwidacji wskazując, iż z tym dniem powód winien rozpocząć zagospodarowanie pozostałości. Pozwany dopiero w dniu 3 października 2013 roku wydał decyzję o nieopłacalności naprawy i likwidacji szkody, jako całkowitej. Zdaniem powoda, pozwany winien pokryć koszt wynajęcia samochodu zastępczego za cały okres od dnia 04 września do 04 października 2013 roku w kwocie 6.206 zł. Pozwany z tego tytułu wypłacił kwotę 2.790,24 zł. Niniejszym pozwem powód dochodzi różnicy między kwotą należną, a wypłaconą w wysokości 3.415,76 zł. Ponadto, powód zażądał wypłaty odszkodowania w postaci odpowiedniej kwoty pieniężnej niezbędnej do dokonania restytucji naturalnej uszkodzonego w trakcie kolizji samochodu. Pozwany wypłacił z tego tytułu kwotę 3.000 zł brutto, jako różnicę pomiędzy wartością samochodu przed i po szkodzie. W ocenie powoda, pozwany zaniżył wartość samochodu przed szkodą z kwoty 12.600 zł do 9.200 zł. Z tytułu wyrównania odszkodowania za uszkodzenie samochodu niniejszym pozwem powód domaga się zasądzenia kwoty 84,24 zł tytułem częściowego zaspokojenia roszczenia w tym zakresie.

(pozew k.2-4)

Zarządzeniem z dnia 24 kwietnia 2014 roku, doręczonym w dniu 2 maja 2015 roku wraz z odpisem pozwu, pozwany został zobowiązany do złożenia odpowiedzi na pozew, w której ustosunkuje się do twierdzeń zawartych w pozwie w terminie 14 dni - pod rygorem zwrotu odpowiedzi na pozew, zgłoszenia w terminie 14 dni wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych oraz złożenia w terminie 14 dni akt szkody wskazanych w pozwie.

(zarządzenie k.17, dowód doręczenia k.20)

Zarządzeniem z dnia 21 maja 2014 roku na podstawie art. 132 § 1 k.p.c. zwrócono odpowiedź na pozew.

(zarządzenie k.24)

W piśmie z dnia 30 maja 2014 roku pozwany nie uznał powództwa wnosząc o jego oddalenie oraz o zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska pełnomocnik oświadczył, iż pozwany nie kwestionuje zasady swojej odpowiedzialności za szkodę powoda. Ustalając szkodę całkowitą w pojeździe pozwany wypłacił powodowi odszkodowanie za uszkodzony pojazd w kwocie 3.000 zł oraz 2.790,24 zł tytułem najmu pojazdu zastępczego, które to kwoty kompensują poniesioną przez powoda szkodę. Zdaniem pozwanego prawidłowo ocenił on uzasadniony okres wynajmu pojazdu zważywszy na okoliczność, iż naprawa pojazdu nie była ekonomicznie uzasadniona, a tym samym nie ma znaczenia, czy powód w rzeczywistości naprawił samochód, czy też nie. Pełnomocnik podniósł, że z okoliczności nie wynika, ażeby samochód zastępczy był powodowi niezbędny. Powód zgłosił szkodę dopiero 4 września 2013 roku, a więc niecały miesiąc po szkodzie. W tym samym dniu wynajął pojazd zastępczy. Zdaniem pozwanego trudno, zatem przyjąć, aby wynajem pojazdu zastępczego był uzasadniony.

(pismo pełnomocnika pozwanego k.26-27)

Na rozprawie w dniu 21 października 2014 roku strony podtrzymały dotychczasowe stanowiska.

(protokół rozprawy k.48-50)

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2015 roku Sąd zawiesił postępowanie w sprawie na podstawie art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. i podjął zawieszono postępowanie z udziałem (...) Spółki Akcyjnej w S. jako pozwanego.

(postanowienie k.93-94)

Zarządzeniem z dnia 25 września 2015 zwrócono pismo pełnomocnika pozwanego z dnia 21 września 2015 roku, a zarządzeniem z dnia 16 grudnia 2015 roku pismo pełnomocnika powoda z dnia 31 sierpnia 2015 roku.

(zarządzenie k.125, zarządzenie k.133)

W piśmie procesowym z dnia 22 października 2016 roku pełnomocnik powoda rozszerzył powództwo o dalszą kwotę 2.316,24 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2014 roku do dnia zapłaty. Pełnomocnik podniósł, że koszt naprawy pojazdu przekracza wartość samochodu przed uszkodzeniem, dlatego odszkodowanie winno być wypłacone w postaci różnicy wartości samochodu przed kolizją i wartości samochodu uszkodzonego. Zgodnie z opinią biegłego różnica ta wynosi 5.400 zł (8.100 zł – 2.700 zł). Uwzględniając wypłaconą przez pozwanego kwotę 3.000 zł i żądanie pozwu, co do kwoty 84,24 zł powód dochodzi zatem dalszego odszkodowania w kwocie 2.316,24 zł. Ponadto, powód wniósł o zasądzenie kwoty 3.415,76 zł tytułem kosztów wynajęcia samochodu zastępczego.

(pismo pełnomocnika powoda k.131-131v)

W piśmie procesowym z dnia 11 stycznia 2016 roku pełnomocnik pozwanego nie uznał powództwa również w rozszerzonej części i wniósł o jego oddalenie. Oświadczył, że fakt wypłaty odszkodowania za okres 6 dni z uwzględnieniem stawki w wysokości 214 zł nie stanowi uznania stawki w zakresie dalszego odszkodowania.

(pismo pełnomocnika pozwanego k.136)

Na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2016 roku pełnomocnik powoda popierał powództwo. Wskazał, że zarzut dotyczący wysokości stawki za jeden dzień najmu jest spóźniony i zmierza do przedłużenia postępowania. Podkreślił, że w niniejszym procesie przedmiot sporu stanowił wyłącznie okres, za jaki należy się zwrot kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego. Pozwany nie kwestionował wcześniej stawki dziennej najmu.

Pełnomocnik pozwanego wnosil o oddalenie powództwa. Wskazał, że w jego ocenie powód nie wykazał zasadności najmu pojazdu zastępczego. Podniósł, że nie wiadomo czy powód dysponował innym pojazdem, ani w jakim okresie ten najem był zasadny. Kwestionował stawkę 214 zł za jeden dzień najmu. Oświadczył, że strona pozwana uznała tę stawkę, ale jedynie za okres 13 dni, a w pozostałym okresie uważa ją za wygórowaną.

(protokół rozprawy k. 143-144)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

S. B. był właścicielem samochodu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...), który wykorzystywał do prowadzenia działalności gospodarczej. W dniu 10 sierpnia 2013 roku w Ł. doszło do kolizji drogowej, w wyniku której uszkodzony został pojazd powoda marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...). Kierujący samochodem marki B. o numerze rejestracyjnym (...) wyjeżdżając z miejsca parkingowego po lewej stronie jezdni nie zachował szczególnej ostrożności podczas wykonywania manewru cofania, nie ustąpił pierwszeństwa podczas włączania się do ruchu i zdarzył się z jadącym ulicą (...) z kierunku od ulicy (...) w stronę ulicy (...) samochodem powoda marki F. (...) kierowanym przez M. P.. Sprawca wypadku posiadał ubezpieczenie z tytułu odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdów mechanicznych w pozwanym Towarzystwie, polisa numer (...).

(okoliczności bezsporne, kserokopia ewidencji środków trwałych k.65-67, notatka Policji w aktach szkody)

W dniu 17 października 2013 roku powód sprzedał pojazd w stanie uszkodzonym za kwotę 4.499,34 zł brutto.

(okoliczność bezsporna, także kserokopia faktury k.64)

W okresie od 4 września 2013 roku do 4 października 2013 roku przez 29 dni powód wynajmował samochód zastępczy za łączną kwotę 9.704,70 zł brutto.

(dowód: faktury k.8)

W dniu 4 września 2013 roku powód zgłosił wynikającą z kolizji z dnia 10 sierpnia 2013 roku pozwanemu szkodę.

(dowód: zgłoszenie szkody w aktach szkody)

W dniu 9 września 2013 roku pozwany dokonał oględzin pojazdu powoda i sporządził protokół szkody w pojeździe.

(dowód: protokół k.9-10)

Decyzją z dnia 3 października 2013 roku pozwany poinformował powoda o przyznaniu odszkodowania w kwocie 3.000 zł brutto za uszkodzony pojazd. Z uwagi na fakt, że naprawa jest ekonomicznie nieopłacalna, szkoda została zakwalifikowana jako całkowita, a wysokość odszkodowania została ustalona, jako różnica pomiędzy wartością rynkową pojazdu w dniu wypadku w kwocie 9.200 zł brutto, a wartością pozostałości w kwocie 6.200 zł brutto.

(dowód: decyzja k.11)

Decyzją z dnia 10 marca 2014 roku pozwany poinformował powoda o przyznaniu dopłaty do odszkodowania w łącznej wysokości 3.430,24 zł, ustalonego w oparciu o zweryfikowane kopie faktur VAT nr (...). Przy wypłacie odszkodowania uwzględniono koszty samochodu zastępczego w kwocie 2.790,24 zł netto i koszty holowania w kwocie 640 zł, wobec czego wypłacono łącznie 3.430,24 zł netto. W rozliczeniu roszczeń związanych z wynajmem pojazdu zastępczego pozwany uznał 13 dni przestoju, na które składa się 6 dni od daty zgłoszenia szkody do dnia oględzin oraz 7 dni organizacyjnych na zagospodarowanie pozostałości. Jako stawkę dobową wynajmu pojazdu przyjęto kwotę 214 zł netto.

(dowód: decyzja k.12-13)

Pismem z dnia 25 lutego 2014 roku, doręczonym w dniu 3 marca 2014 roku, powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie do dnia 15 marca 2014 roku kwoty 787,20 zł tytułem poniesionych kosztów holowania uszkodzonego samochodu z miejsca kolizji drogowej do miejsca garażowania, kwoty 8.917,50 zł tytułem kosztów wynajęcia samochodu zastępczego, kwoty 6.000 zł tytułem odszkodowania pokrywającego koszty przywrócenia samochodu do stanu przed szkodą.

(dowód: wezwanie do zapłaty k.14 wraz z dowodem nadania k.15, także w załączonych aktach szkody)

Wartość rynkowa samochodu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) przed szkodą wynosiła 8.100 zł. Wartość rynkowa uszkodzonego samochodu wynosiła 2.700 zł. Uzasadniony koszt naprawy pojazdu przy użyciu nowych, oryginalnych części zamiennych wynosił w czasie likwidacji szkody: 9.646 zł bez podatku VAT, 11.864,58 zł z podatkiem VAT. Technologicznie uzasadniony czas naprawy samochodu wynosił 2 dni robocze. Jeżeli uwzględnić typowy czas potrzebny na sprowadzenie części zamiennych, to uzasadniony czas naprawy pojazdu wynosiłby 5 dni roboczych.

(dowód: pisemna opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego k. 97-112)

Poczynione ustalenia faktyczne Sąd oparł na dokumentach załączonych do akt sprawy, których prawdziwość nie została zakwestionowana przez strony oraz na opinii biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego T. S.. Dowody te, nie kwestionowane przez strony procesu, jako nie nasuwające wątpliwości, co do zawartych w nich treści, Sąd uznał w całości za wiarygodne. Ustaleń stanu faktycznego na podstawie kserokopii dokumentów dokonano w oparciu przepis art. 308 k.p.c.

Opinia biegłego T. S. w całym swoim zakresie jest rzetelna, sporządzona zgodnie z wymogami specjalistycznej wiedzy i zawiera pełne i fachowe ustosunkowanie się do pytań Sądu. Biegły wydał opinię zapoznając się z aktami sprawy. Wnioski przedstawione w opinii pisemnej, zostały przez biegłego oparte na powyżej wskazanym materiale dowodowym, jak również poparte doświadczeniem własnym biegłego. Biorąc pod uwagę jej podstawy teoretyczne, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków Sąd uznał sporządzoną opinię za w pełni miarodajną i wyczerpującą.

Ostatecznie, wnioski przedstawione przez biegłego nie zostały zakwestionowane przez żadną ze stron – nie zgłoszono do opinii zarzutów, zastrzeżeń, nie zakwestionowano jej. Sąd także nie miał podstaw do podważenia wniosków postawionych przez biegłego, a zatem stały się one podstawą poczynionych ustaleń.

Sąd pominął dowód z przesłuchania stron z ograniczeniem do przesłuchania powoda na okoliczność daty, w której powód uzyskał informację o zakwalifikowaniu szkody, jako całkowitej oraz stanu technicznego samochodu marki F. (...) przed szkodą z uwagi na nieusprawiedliwione niestawiennictwo powoda na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2016 roku, na którą powód został prawidłowo wezwany celem przesłuchania w charakterze strony pod rygorem pominięcia dowodu z przesłuchania.

Sąd Rejonowy zważy, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w części.

W niniejszej sprawie S. B. wniósł ostatecznie o zasądzenie od (...) Spółki Akcyjnej w S. kwoty 5.816,24 zł, na którą złożyły się kwota 3.415,76 zł tytułem zwrotu kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego i kwota 2.400,48 zł tytułem odszkodowania za szkodę wyrządzoną w pojeździe powoda na skutek kolizji z dnia 10 sierpnia 2013 roku.

Pozwany kwestionował wysokość kwot dochodzonych pozwem. Twierdził, że nie zostało wykazane, aby samochód zastępczy był dla powoda niezbędny.

W przedmiotowej sprawie, zdarzeniem wywołującym szkodę w samochodzie marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) była kolizja z dnia 10 sierpnia 2013 roku. Zatem zgodnie z treścią art. 436 § 2 k.c., odpowiedzialność samoistnego posiadacza za szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną komukolwiek przez ruch tego pojazdu kształtowała się na zasadzie winy. Bezsprzeczne jest, że sprawca wypadku ubezpieczony był od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...).

Odpowiedzialność pozwanego w stosunku do powoda wynika z zawartej umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdu mechanicznego ze sprawcą wypadku kierującym samochodem marki B. o numerze rejestracyjnym (...).

W świetle art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Stosownie do art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. z 2003 r. Nr 124, poz. 1152 z zm.), poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

W pierwszej kolejności należało odnieść się do żądania pozwu w zakresie zwrotu kosztów wynajmu samochodu zastępczego. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz powoda z tego tytułu kwotę 2.790,24 zł uznając za zasadne wynajmowanie pojazdu zastępczego przez 13 dni. Ustalając wysokość odszkodowania z tego tytułu przyjął stawkę dzienną najmu pojazdu w kwocie 214 zł netto, której powód nie kwestionował.

W piśmie procesowym z dnia 11 stycznia 2016 roku, pełnomocnik pozwanego oświadczył, że fakt wypłaty odszkodowania za okres 6 dni z uwzględnieniem stawki w wysokości 214 zł nie stanowi uznania stawki w zakresie dalszego odszkodowania. Swoje stanowisko sprecyzował na rozprawie w dniu 30 sierpnia 2016 roku, wskazując, iż strona pozwana uznała stawkę w wysokości 214 zł netto jedynie za okres 13 dni, a w pozostałym okresie uważa ją za wygórowaną.

Podniesiony przez pozwanego zarzut dotyczący wysokości stawki dziennej najmu pojazdu należało uznać za spóźniony.

Strona pozwana została zobowiązana do złożenia odpowiedzi na pozew, w której ustosunkuje się do twierdzeń zawartych w pozwie w terminie 14 dni od doręczenia odpisu pozwu- pod rygorem zwrotu odpowiedzi na pozew oraz do zgłoszenia w tym samym terminie wszelkich twierdzeń, zarzutów i dowodów pod rygorem ich pominięcia jako spóźnionych. Odpowiedź na pozew złożona przez pozwanego została zwrócona. W piśmie procesowym z dnia 30 maja 2014 roku, ani w toku dalszego postępowania, do momentu złożenia pisma w dniu 11 stycznia 2016 roku, strona pozwana nie kwestionowała wysokości stawki dziennej najmu pojazdu zastępczego.

Zgodnie z art. 207 § 6 k.p.c. Sąd pomija spóźnione twierdzenia i dowody, chyba że strona uprawdopodobni, że nie zgłosiła ich w pozwie, odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy lub że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

Wprowadzona od dnia 3 maja 2012 roku zmiana art. 6 § 2 k.p.c. nałożyła na strony i uczestników postępowania powinność (ciężar) takiego zachowania, aby postępowanie przebiegało szybko i sprawnie, gdyż podmioty procesu obowiązane są przytaczać wszystkie okoliczności faktyczne i dowody bez zwłoki (por. pkt III.3 uzasadnienia projektu ustawy z 16 września 2011 roku, (...) sejmowy Nr (...), Sejm VI Kadencji). Z powinności tej, tj. wspierania postępowania, wynika obowiązek stron powoływania wszystkich twierdzeń i dowodów - w pismach oraz ustnie na posiedzeniach - w jak najwcześniejszej fazie postępowania, tj. w czasie, w którym jest to tylko możliwe, jeżeli wystąpi taka potrzeba wywołana przez powstającą sytuację procesową. Naruszenie tej powinności (ciężaru) wywołuje dla stron negatywne skutki procesowe, przede wszystkim określone w art. 207 § 6 k.p.c. W niniejszej sprawie, pozwany już w odpowiedzi na pozew powinien zakwestionować wysokość stawki za jeden dzień wynajmowania pojazdu w wysokości 214 zł netto. Jednocześnie na uwagę zasługuje okoliczność, iż stawkę taką ustalił sam pozwany, zaś powód jej nie kwestionował w niniejszym procesie. Pozwany przez całe postępowanie reprezentowany był przez fachowego pełnomocnika. Dopiero w piśmie procesowym z dnia 11 stycznia 2016 roku pozwany odniósł się do stawki najmu pojazdu. Nie uprawdopodobnił jednak, że nie zgłaszał swoich twierdzeń w odpowiedzi na pozew lub dalszym piśmie przygotowawczym bez swojej winy ani, że uwzględnienie spóźnionych twierdzeń i dowodów nie spowoduje zwłoki w rozpoznaniu sprawy albo że występują inne wyjątkowe okoliczności.

W piśmie z dnia 30 maja 2014 roku pozwany twierdził również, że nie zostało wykazane, aby samochód zastępczy był powodowi niezbędny. Jednakże, pozwany nie kwestionował tej okoliczności w postępowaniu likwidacyjnym, wypłacił bowiem powodowi zwrot kosztów wynajęcia pojazdu zastępczego za okres 13 dni, przyjmując stawkę za jeden dzień najmu w kwocie 214 zł. Oznacza to, że pozwany uznał zasadę swej odpowiedzialności w tym zakresie. W konsekwencji, skoro pozwany na etapie postępowania sądowego kwestionował w ogóle zasadność wynajęcia pojazdu zastępczego przez powoda, czego wcześniej nie czynił, to zgodnie z ugruntowanym orzecnictwem, ciężar udowodnienia w tym zakresie spoczywał na pozwanym. Zaś okoliczność ta, że pojazd zastępczy nie był powodowi potrzebny w okresie objętym pozwem nie została wykazana przez pozwanego w niniejszym postępowaniu.

W konsekwencji, za kwestię sporną należało uznać długość okresu wynajęcia przez powoda samochodu zastępczego. W przedmiotowej sprawie powód podnosił, iż pojazd ten wykorzystuje do prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 361 k.c. statuującego zasadę pełnego odszkodowania, w granicach odpowiedzialności odszkodowawczej za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, naprawienie szkody obejmuje wszelkie poniesione straty (utrącone korzyści pozostają poza sferą zainteresowania w niniejszym sporze). Najogólniej rzecz ujmując szkoda jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica pomiędzy obecnym jego stanem majątkowym, a tym stanem, jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Jest nią, zatem utrata lub zmniejszenie aktywów, bądź powstanie lub zwiększenie pasywów osoby poszkodowanej. Stosownie zaś do przepisu art. 363 § 1 k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy uzasadniał przyjęcie, że wynajęcie przez powoda samochodu zastępczego było niezbędne i stanowiło normalną konsekwencję niemożności korzystania z uszkodzonego pojazdu przez powoda. Jak podkreśla się w orzecznictwie, utrata możliwości korzystania z rzeczy wskutek jej zniszczenia czy uszkodzenia stanowi szkodę majątkową. Odszkodowanie, jakie zobowiązany jest w takiej sytuacji wypłacić zakład ubezpieczeń, obejmuje wszelkie celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki poniesione w celu przywrócenia stanu poprzedniego rzeczy. Niemożność korzystania z rzeczy, np. z samochodu, który został uszkodzony i wymaga naprawy, jest normalnym następstwem szkody, o której mowa w art. 361 § 1 k.c., powodującym obowiązek wypłaty odszkodowania, w szczególności gdy zastąpienie rzeczy uszkodzonej w okresie jej naprawy wymagało wydatków. Co do możliwości zaliczenia kosztów najmu pojazdu zastępczego do normalnych następstw uszkodzenia samochodu Sąd Najwyższy wypowiedział się w wyroku z dnia 8 września 2004 roku (sygn. akt IV CK 672/03, Lex nr 146324), w którym wskazał m.in., że postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia.

W przypadku wystąpienia wymienionych przesłanek, naprawienie szkody przez podmiot do tego zobowiązany, powinno polegać na przywróceniu w majątku poszkodowanego stanu rzeczy naruszonego zdarzeniem wyrządzającym szkodę, nie może przewyższać jednak wysokości faktycznie poniesionej szkody. Postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia albo uszkodzenia.

Stanowisko takie znalazło również wyraz w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2003 roku (IV CKN 1916/00, niepubl.), w którym Sąd Najwyższy podkreślił, że za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona.

W wyroku z dnia 6 stycznia 1999 roku (II CKN 109/98, nie publ.), Sąd Najwyższy przyjął, że poniesienie przez przedsiębiorcę kosztów wynajęcia samochodu zastępczego do kontynuowania działalności gospodarczej pozostaje w normalnym związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym i stanowi stratę określoną w art. 361 § 2 k.c. Z kolei w wyroku z dnia 18 marca 2003 roku (IV CKN 1916/00, nie publ.) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że wynajmowanie pojazdu zastępczego do dalszego prowadzenia działalności gospodarczej w sytuacji, w której uszkodzony pojazd służył powodowi w takim właśnie celu, należy ocenić, jako prawidłowe działanie poszkodowanego, minimalizujące szkodę, ponieważ dochody utracone w wyniku zawieszenia działalności gospodarczej mogłyby przewyższyć koszty wynajęcia pojazdu zastępczego.

Ponadto, w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2013 roku (III CZP 76/13, Biuletyn Sądu Najwyższego 2013/11/13-14, Gazeta Prawna (...)) potwierdzono, że „odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita)”.

Kierując się wskazanymi wyżej poglądami judykatury należało uznać roszczenie powoda za usprawiedliwione. Wypada przypomnieć, że Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 17 listopada 2011 roku stwierdził, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za uszkodzenie albo zniszczenie pojazdu mechanicznego niesłużącego do prowadzenia działalności gospodarczej obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. W przypadku definitywnej utraty rzeczy odszkodowanie przysługuje za okres od jej utraty do uzyskania odszkodowania (zwrotu innego przedmiotu), a w przypadku utraty czasowej - do chwili odzyskania rzeczywistej możliwości korzystania z niej. (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z 17 listopada 2011 roku, III CZP 5/11). Z art. 361 § 1 i 2 k.c. wynika zasada pełnego odszkodowania w granicach adekwatnego związku przyczynowego. Zobowiązany do naprawienia szkody ponosi więc odpowiedzialność za wszystkie normalne następstwa zdarzenia, pozostające z tym zdarzeniem w adekwatnym związku przyczynowym. Niewątpliwie normalnym następstwem w rozumieniu art. 361 § 1 k.c. jest niemożność korzystania z samochodu przez poszkodowanego, w sytuacji jego uszkodzenia lub zniszczenia. Jeżeli więc powód poniósł w związku z tym koszty, które były konieczne, na wynajem pojazdu zastępczego, to mieszczą się one w granicach skutków szkodowych podlegających wyrównaniu.

Jak wskazano powyżej koszty najmu samochodu zastępczego winny obejmować tylko okres konieczny.

W ocenie Sądu, uzasadniony był najem przez powoda pojazdu zastępczego w okresie od dnia zgłoszenia szkody, czyli do dnia 4 września 2013 roku, do dnia następnego po wydaniu decyzji z dnia 3 października 2013 roku o nieopłacalności naprawy i likwidacji szkody, jako całkowitej, czyli przez okres 29 dni. Oględziny pojazdu powoda nastąpiły wprawdzie w dniu 9 września 2013 roku, jednakże dopiero decyzją z dnia 3 października 2013 roku pozwany poinformował powoda o przyznaniu odszkodowania za uszkodzony pojazd przy rozliczeniu szkody, jako całkowitej. Brak jest przy tym w aktach sprawy dowodu, kiedy decyzja ta została powodowi doręczona. Powód wykazał wysokość szkody związanej z wynajęciem samochodu zastępczego składając do akt sprawy kserokopie faktur. Z uwagi na to, iż zarzut pozwanego co do wysokości stawki dziennej wynajmu pojazdu był spóźniony, Sąd przy wyliczeniach przyjął stawkę w wysokości 214 zł za dzień. Jest to stawka przyjęta przez pozwanego w postępowaniu likwidacyjnym, a nie kwestionowana przez powoda. Konkludując, Sąd uznał, iż uzasadnione koszty wynajęcia samochodu zastępczego przez powoda w okresie od 4 września 2013 roku do 4 października 2013 roku wyniosły 6.206 zł. Pozwany z tego tytułu wypłacił na rzecz powoda kwotę 2.790,24 zł. Mając na uwadze powyższe na rzecz powoda należało zasądzić od pozwanego kwotę 3.415,76 zł.

Powód dochodził również odszkodowania z tytułu uszkodzenia pojazdu, ostatecznie przyjmując, iż miała miejsce tzw. szkoda całkowita w pojeździe. Zachowanie powoda, polegające na sprzedaży pojazdu będącego jego własnością, w stanie nienaprawionym, w istotny sposób ukształtowało jego sytuację jako poszkodowanego. Fakt ten oznacza bowiem, iż S. B. nie ma nawet potencjalnej możliwości restytucji technicznej, użytkowej i ekonomicznej spornego samochodu, do czego, o ile nie postąpiłby w podobny sposób, co do zasady miałby prawo. Należy zauważyć, że zgodnie z opinią biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej T. S. wartość rynkowa samochodu marki F. (...) o numerze rejestracyjnym (...) przed szkodą wynosiła 8.100 zł.

W ocenie Sądu, kwota ta może stanowić maksymalną wysokość odszkodowania. Pamiętać, bowiem należy, iż stan majątku poszkodowanego (w przedmiotowej sprawie opiewa on właśnie na kwotę 8.100 zł), niezakłócony zdarzeniem ubezpieczeniowym, wyznacza rozmiar należnego odszkodowania (patrz uzasadnienie postanowienia

Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2006 roku, III CZP 76/05, Lex nr 175463). Jednocześnie, na poczet przysługującego powodowi odszkodowania, należy zaliczyć kwotę uzyskaną przez niego ze sprzedaży uszkodzonego samochodu, tj. 4.499,34 zł. Albowiem, w sytuacjach, w których zniszczeniu uległa rzecz, a pozostałości po niej prezentują pewną wartość, wartość ta podlega odliczeniu od należnego poszkodowanemu odszkodowania (compensatio lucri cum damno), gdyż zdarzenie będące źródłem szkody nie może prowadzić do wzbogacenia się poszkodowanego (tak między innymi Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 kwietnia 2004 roku, I CK 557/03, Lex nr 585672). Powód zatem stracił na uszkodzeniu pojazdu kwotę 3.600,66 zł. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił na rzecz powoda odszkodowanie z tego tytułu w kwocie 3.000 zł.

W konsekwencji, w świetle ugruntowanej linii orzecznictwa należne powodowi odszkodowanie powinno być wyliczone w sposób następujący: wartość pojazdu przed szkodą – 8.100 zł (jako wartość wyjściowa) pomniejszona o kwotę 3.000 zł (wypłaconego dotychczas odszkodowania) oraz o kwotę 4.499,34 zł (tytułem uzyskanej kwoty za sprzedaż uszkodzonego samochodu), co w efekcie daje kwotę 600,66 zł, którą to kwotę należało zasądzić na rzecz powoda tytułem należnego odszkodowania.

W pozostałym zakresie powództwo, jako nieuzasadnione podlegało oddaleniu.

Rozstrzygnięcie o odsetkach z tytułu opóźnienia w wypłacie należnego powodowi odszkodowania zapadło na podstawie art. 817 § 1 k.c., art. 481 § 1 k.c. i art. 481 § 2 k.c.

Wymagalność roszczenia w stosunku do zakładu ubezpieczeń powstaje w terminie 30 dni licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o wypadku, chyba, że w powyższym terminie wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia jego odpowiedzialności lub wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe. Zawiadomienie ubezpieczyciela o wypadku rodzi, zatem po jego stronie obowiązek spełnienia świadczenia w ustawowym terminie. Niespełnienie świadczenia w terminie rodzi po stronie dłużnika konsekwencje przewidziane w art. 481 § 1 k.c., zgodnie z którym, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie.

Obowiązek udowodnienia istnienia okoliczności uzasadniających przekroczenie 30 –dniowego terminu oraz ich zasięgu obciąża zakład ubezpieczeń (art. 6 k.c.). Obowiązany jest on w szczególności wykazać, że uzupełnienie postępowania likwidacyjnego nastąpiło bez nieuzasadnionej zwłoki, z zachowaniem interesu wierzyciela (art. 354 § 1 k.c. i art. 355 § 2 k.c.).

Pozwany jest profesjonalistą, prowadzącym działalność gospodarczą w zakresie ubezpieczeń. W ocenie Sądu, w toku postępowania likwidacyjnego dysponował wiedzą i środkami pozwalającymi na prawidłowe ustalenie wysokości odszkodowania.

Pismem z dnia 25 lutego 2014 roku, doręczonym w dniu 3 marca 2014 roku, powód wezwał pozwanego do zapłaty w terminie do dnia 15 marca 2014 roku kwoty 787,20 zł tytułem poniesionych kosztów holowania uszkodzonego samochodu z miejsca kolizji drogowej do miejsca garażowania, kwoty 8.917,50 zł tytułem wynajęcia samochodu zastępczego oraz kwoty 6.000 zł tytułem odszkodowania pokrywającego koszty przywrócenia samochodu do stanu przed szkodą. W związku z tym, Sąd zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę 4.016,42 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 16 marca 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku oraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty. Zróżnicowanie sposobu określenia tych odsetek wynikało ze zmian w art. 481 § 2 k.c., wprowadzonych przez art. 2 pkt a lit. a ustawy z 9 października 2015 roku o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 zd.1 k.p.c. rozliczając je stosunkowo. Powód żądał kwoty 5.816,24 zł. Zasądzona kwota 4.016,42 zł stanowi około 69% dochodzonego roszczenia. Na koszty procesu poniesione przez powoda, łącznej kwocie 1.748,69 zł, złożyły się: opłata od pozwu w kwocie 175 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w

kwocie 600 zł, opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz zaliczka na poczet wynagrodzenia biegłego w kwocie 956,69 zł. Na koszty poniesione przez pozwanego w łącznej kwocie 617 zł, złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 600 zł oraz opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Łącznie poniesione przez strony koszty procesu opiewały na kwotę 2.365,69 zł.

W rezultacie, Sąd zasądził od (...) Spółki Akcyjnej w S. na rzecz S. B. kwotę 1.015,32 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Na podstawie art. 80 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) Sąd nakazał zwrócić ze Skarbu Państwa na rzecz S. B. kwotę 543,31 zł oraz na rzecz (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 500 zł tytułem nadpłaconych zaliczek na poczet wynagrodzenia biegłego.

Na nieuiszczone koszty sądowe złożyła się opłata od rozszerzonego powództwa w kwocie 116 zł. Na podstawie art.113 ust.1 i 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w związku z art.100 zd. 1 k.p.c., Sąd nakazał pobrać na rzecz Skarbu Państwa Sądu Rejonowego dla Łodzi - Widzewa w Łodzi: od S. B. z roszczenia zasądzonego w pkt 1 wyroku kwotę 35,96 zł i od (...) Spółki Akcyjnej w S. kwotę 80,04 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.